

IDP6 - Nederlands lezen

Nederlands 2019

Deze tekst biedt enkele handvatten voor de klaspraktijk aan naar aanleiding van de gestandaardiseerde toets Nederlands lezen van het schooljaar 2018-2019. Die handvatten zijn nuttig voor alle leraren van de basisschool en zijn dus niet enkel bedoeld voor de leraren van het zesde leerjaar.

Handvatten voor de klaspraktijk

Zet in op veel lezen

Om in leesvaardigheid te groeien, hebben leerlingen baat bij het lezen van veel authentieke teksten met betekenisvolle opdrachten. Bovendien is het noodzakelijk dat tijdens het lezen ook de moeilijkere niveaus van ordenen, verbinden en samenvatten worden aangekaart. Dat soort vragen vind je niet steeds terug in de (oude) taalmethodes. Wees daarom alert voor een grote variatie in soorten vragen die je stelt bij een tekst; zorg indien nodig zelf voor aanvullingen.

Lezen begint bovendien al in de kleuterklas, onder de vorm van 'luisteren naar voorgelezen teksten', van modellen van strategieën en binnen het geletterdheidsproces in de kleuterklas. De Zill-leerlijn TOsn1 - tot 6 jaar verduidelijkt heel mooi hoe je kinderen die nog niet zelf lezen, toch al kunt voorbereiden op begrijpend lezen.

Praat over teksten

Interactie of gesprekken over de teksten tussen leerlingen en met de leraar zijn een goede manier om leerlingen actief met de informatie uit een tekst aan de slag te laten gaan.

Ondersteun leerlingen voor, tijdens en na het lezen, met name op de moeilijkere niveaus

De ondersteuning van de leraar is onontbeerlijk om een competente lezer te worden: feedup, feedback en feedforward maken dat leerlingen kunnen groeien als lezers. Dat is eens zo belangrijk als het gaat over het moeilijkere lezen als interpreteren, waarbij het ordenen, verbinden en samenvatten van informatie aan de orde is. Ga met leerlingen niet op zoek naar het 'juiste antwoord' op een vraag bij een tekst, maar vraag door: waarom is dat antwoord juist? Staat het in de tekst? Welke informatie gebruik je om tot een conclusie te komen?

Zet in op strategisch lezen

Daarnaast is het ook van belang dat leerlingen voldoende strategisch leren lezen. Dat vraagt binnen de taalbeschouwingslessen aandacht voor strategie door bijvoorbeeld modellen. Naast uitleg over strategieën moeten leerlingen veel kansen krijgen om die strategieën autonoom en naar eigen behoeftes in te zetten.

Begrijpend lezen, de hele dag door

Als veel lezen en over de teksten praten beperkt blijft tot de taallessen, hebben leerlingen mogelijk nog altijd te weinig kansen om te groeien in begrijpend lezen. Een leerplanconcept als Zill helpt de leraar om begrijpend lezen bewust door te trekken naar de andere ontwikkelvelden. Zo kunnen leerlingen teksten lezen met instructies voor een muzisch project, uitleg over verschillende hefboomen bij oriëntatie op de wereld gebruiken om zelf een machine in elkaar te zetten ...

Meer informatie over werken aan begrijpend lezen vind je ook op [de themapagina taalgericht vakonderwijs](#). Je kunt ook een [algemene kijkwijzer](#) voor de vormgeving van de lessen begrijpend lezen raadplegen.

